

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones Pastorales De Præceptis, Vitiis Capitalibus, Et De Sacramentis

Marchantius, Jacobus

Coloniæ Agrippinæ, 1655

De Votis

urn:nbn:de:hbz:466:1-41699

tant, tenentur de damno, sed non de multa.

15. **QUAERO.** *Quomodo posset relaxari iuramentum?* Resp. 1. Iuramentum factum in alicujus favorem potest ab ipso relaxari. Resp. 2. Iuramentum factum in Dei gloriam, potest quisque commutare in rem apertè meliorem. Resp. 3. Iuramentum quod de re indifferenti est, vel quod vanum est aut quod postea non decet facere, non obligat. Resp. 4. Episcopum in iuramentis posse dispensare, sicut & in votis; si tamen factum est in favorem tertii, debet adesse, justa & legitima causa. Imò generaliter quidam putant Confessarios qui ex privilegio & potestate delegata possunt commutare vota, vel dispensare; posse etiam commutare, vel dispensare in iuramentis de eadem materia *V. Less. lib. 2. c. 42. dub. 12.*

D E V O T I S.

16. **Q**UAERO, *Quanam vota obligent?* Resp. 1. Ad obligationē voti primò requiritur, ut sit deliberatum.

ratum.

ratum. Deliberatum dicitur, non quod sit opus longa mora, aut longa mentis agitatione; sed quia requiritur perfecta eius quod agis animadversio. Vnde ad obligationem voti sufficit talis animadversio, qualis sufficeret ad peccandum mortaliter: quod enim sufficit ad obligandum nos Diabolo, etiam iudicandum est sufficere ad obligandum nos Deo. Si quis verò ex subito animi motu, vel consuetudine lingua mentem præcurrente voveat, non obligatur; sicut qui simili impetu malum alteri imprecatur, non peccat mortaliter. Similiter si sit solum imperfecta consideratio, dum solum confuse, & tenuiter advertis quid agas, non invenitur vinculum voti.

Resp. 2. Debet esse votum spontaneum, ut obliget. Vnde si metu vel dolo extorqueatur cum iniustitia, censent Doctores esse irritum: si verò metus est justus, non irritat, ut latius tradunt Doctores, e. gr. Si Iudex minatur alteri cui mortem propter homicidium, nisi ingrediatur Religionem: cum metu

ille

ille iuste incutiatur, professio ex tali metu facta non censetur irrita.

Resp. 3. Requiritur ad votum ut fiat cum intentione se obligandi: omnis enim promissio cum sit lex quædam quæ quis sibi imponit, vim solum habet juxta intentionem promittentis; nec amplius, nec aliter, nec diutius quam intendebat. Cui vero quis sciens & volens voveret, implicite censetur se velle obligare; etiamsi formaliter hoc non intendat. Qui vero voveret cum expressa intentione se non obligandi, revera non intendit vovere; sed potius simulare votum, licet externis verbis dicat *Voveo*: Aut certe talis non intelligit quid significetur nomine voti. Unde nec talis actus induceret obligationem; tum quia procedit ex errore circa substantiam actus, tum quia actus agentium non operantur ultra intentionem eorum, Ex dictis resolve casus sequentes.

Casus I. Si quis in naufragio, vel prælio, mortis in metu voveat ingredi Religionem si evadat, tenetur imple-

re votum, quia metus non fuit iniustus, sed incussus ab aliquo ad extorquendum votum.

2. *Casus.* Si à Parente proli incutitur gravis metus nisi ingrediatur Religionem, professio ex tali metu secuta invalida est, quia iniuste metus ille incutitur.

3. *Casus.* Si quis aliquid vovit, & post votum aliquid se aperiat quod antea latebat, vel aliquid superveniat quod ille suo voto prudentum iudicio non videtur voluisse comprehendere; non tenetur. v.g. Vovit quis peregrinationem ad locum longinquum, & post viam sunt redditæ infestæ propter latrones aut bella: Item vovit quis ingressum duræ Religionis, & intervenit morbus, qui Medicorum iudicio non sinit eum perferre austeritates. In his casibus vel tollitur, vel saltem suspenditur obligatio voti, quia nunquam fuit intentio in his eventis obligandi.

4. *Casus:* Si quis vovit ingredi certum Monasterium, falso, persuasus esse se be-

se bene reformatum; non tenetur, si
postea reperit esse dissolutum; quia
ex errore voluit, nec mens ejus fuit in
eo casu se obligare: votum autem non
obligat ultra expressam vel tacitam
intentionem voventis.

5. *Casus*: Qui professus est in Reli-
gione ubi nō servabantur nisi essētia-
lia, & non intendit se ultra receptam
consuetudinē astringere, nō obligatur
ad arctiora, nisi fortē illa sint necessa-
ria ad servāda substātiaalia. Ita *Navarr.*
c. 12. n. 50. *Fumus* verbo *Religio*, n. 19.
Sylvester verbo *Religio Lopez*. c. 45.

17. *QUAERO*. De qua re possit votū fie-
ri? R. I. debere fieri de re nobis possibi-
li. Defectu hujus primæ conditionis,
nullum est votum quod quis faceret
de numquam committendo peccato
veniali in genere; quia cum ordinario
Dei auxilio non possumus omne vita-
re. De peccatis tamen certis veniali-
bus, potest votum emitti validè, puta
de numquam mentiēdo voluntariè.
Potest etiam votum emitti de num-
quam peccando mortiferè.

In vita *S. Theresæ* legimus ipsam veni-
 misse votum non solum in omnibus fit v
 agēdi quidquid gratum esset Deo, se Qui
 etiam quidquid illi gratius, & quic fare;
 quid magis ad ejus esset honorem, m Deo
 jorisque perfectionis. Sed hoc votu inter
 cū sit extraordinariæ perfectioni rans
 magis admiratione quàm imitatione R
 dignum est. Quia & in aliis person bona
 Dei voluntatem apertè non agnosce tum
 tibus nec ita illuminatis, scrupule lius,
 varios posset ingenerare tale votum pron
 2. Resp. Votū debere esse de re bo quod
 na. Hinc sequitur, nullum esse, si qu non
 voveat opus malum; imò esse pecc sequ
 tum ob irreverentiam, quæ perta 1.
 votum Deo irrogatur. Quidam De ingr
 ctiores existimant semper esse pecc dam
 tum mortale, etiam si quis voveat netu
 pus quod solum sit peccatum veniale 2.
 & hoc ratione gravis injuriæ & irre dom
 rentiæ, quæ Deo inferunt, quasi ip sunt
 approbaret aliquid quod malum sit tion
 Alii tamen dicunt esse peccatur lia; t
 mortale, quando opus malum quod diu
 vovetur est mortale; esse verò tantum Quo
 veniale

veniale, si opus malum quod vovetur sit veniale. Ita *Sylvest, Sor Navarr.* Quia materiae parvitas videtur excusare; nec id vovetur tamquam gratum Deo, sed solum ut quis se confirmet in intentione sua, opus non ita considerans in ratione suae malitiae.

Resp. 3. Votum debere esse ita de re bona, ut melior sit quam ejus oppositum. Nam si ejus oppositum est melius, jam erit Deo gratius; & ideo cum promittamus ut Deo gratificemur, id quod gratius est, servandum est, & non alterum. Ex his resolvuntur casus sequentes.

1. *Casus:* Si quis vovit nunquam se ingressurum domum Petri, ex quadam passione & vindicta: voto non tenetur, imò peccavit sic vovendo.

2. Si quis vovit nunquam ingredi domum aliquam, quia ibi occasiones sunt peccandi, v. g. ob ludos & potationes. ob occasiones luxuriae, & similia; tenetur servare tale votum, quamdiu similes occasiones permanent. Quod si auferantur tales occasiones, jam

jam res fit indifferens; & ideo cessat obligatio voti.

3. Si quis vovit non mutuare unquam alteri, votum nullum est; quia melius est mutuare, cum sit opus charitatis.

4. Si quis vovit non amplius vovere, non tenetur tali voto, quia melius est vovere, quam non vovere. Advenit tamen illum qui nimis facilis foret vovendum, posse validè hoc votum emittere: Voveo non amplius vovere aliqua emittere, nisi te prius cum prudente Confessario communicatâ. Ratio est, quia melius est huic homini vovere adhibitâ deliberatione cum viro prudente, quam vovere absque hujusmodi deliberatione.

Sed queritur: Si quis post tale votum voveat sine Confessarii consilio, tenebitur ne votum? Respondet Lessius valere, si deliberatè fiat; peccare tamè talem in vovendo, quia violât prius illud votum quo promiserat non amplius sic vovere, Sed fortè, inquit, hæc violatio non esset mortifera, quia sæpe contingit ut adhibere vel prætermittere illud

mau

o cessi maturam deliberationem, non censeatur res magni momenti, præsertim quando res quæ vovetur est facilis. Ita ille, Alii quidam existimant in dicto casu tale votum sine consilio Confessarii factum, non obligare, & peccare illum qui sic sine illius consilio vover, postquam aliter voto promisit. Ita *Sayrus.*

18. *QUAERO.* *Quid dicendum de illo, qui vovet se nunquam sponsorem fore pro alio, quia spondendo gravia damna passus est?* Resp. tale votum posse esse validum, quia licet sponsorem agere, in genere loquendo, possit esse charitatis; tamen huic homini nolle amplius sponsorem agere, videtur prudentiæ & virtutis.

19. *QUAERO.* *Quid dicendum de votis adolescentulorum, vel adolescentularum, dum vovent castitatem perpetuam, aut Religionis ingressum in ætate v.g. 10, vel 11. annorum?* Resp. hæc vota quidem valere, si iudicium sufficiens habeant ad vovendum; quale censei debet in ætate in qua possunt mortiferè peccare: *re:ix*

re: in qua etiam aliquo modo intelligere possunt obligationem voti quam emittunt: Hæc tamen vota ante pubertatem facta (hoc est, in maribus ante annum decimum quartum, in femellis ante duodecimum) irritari possunt à Patre, vel à tutore, qui pupilli loco Patris est: sic enim Jura statuerunt: & hoc locum habet in quibuslibet votis illorum.

Quæres verò, an possint etiam irritari post tempus pubertatis? R. posse. Quod simile votum ex interpretatione juris est conditionatum; hanc scilicet conditionem involvens: Si parens vel tutor non contradixerit: Quam conditionem per tractum temporis non amittit. Nec obstat, quod filius habuerit intentionem servandi, aut postea forte illud renovarit; quia hæc omnia ex errore provenerunt, quo putavit votum ab initio firmum absolute fuisse; non suffiunt ad ratificandum. Hæc enim quis censetur aliquid ratificare, si necesse est, ut sciens esse invalidum vel sit esse validum; vel si nihil de eadem

sci

sciat, vel saltem intendat illud confir-
mare, etiam eo eventu quo invalidum
fuiſſet.

*Quæres etiam, an vota puberum, hoc
est, post annum 14. vel 12. in famina, non
possint à parentibus irritari? R. illa vota
posse irritari, quæ ob sunt disciplinæ in
a statu familia, & potestati paternæ; alia ve-
quibus rò vota non posse irritari. Hinc sequi-
tur, si filius-familias multas voveat
peregrinationes, illa vota posse à Pa-
rente irrita reddi: Item si voveat mul-
ta jejunia: Item si voveat gestare habi-
tutum insuetum in familia, & his simi-
lia. Quia cum ista ad domesticam gu-
bernationem pertineant, subsunt pa-
ternæ potestati.*

20. *QUAERO. Quid possit maritus cir-
ca vota uxoris sine consensu suo facta?
R. quorundam probabilem esse sen-
tentiam, maritū posse omnia vota u-
xoris sine consensu suo facta dissolve-
re, sicut potest Pater vota puellæ im-
puberis, aut Prælati vota Religiosi
sui. Habet hoc quoddam fundamentū
in Scriptura ex cap. 30. Num. quia ibi*

D
codem

eodem modo loquitur de voto uxoris
 & puellæ, quæ est in domo Parentum
 Ideo hanc sententiam sequitur ibi
 dem *Abulensis*: Favent *Sotus*, *Lopez*,
 alii. Alia sententia est illa tantum
 marito irritari posse, quæ ad familiæ
 administrationem spectant, in quibus
 ipse est caput mulieris, e.g. Potest irri-
 rare votum jejunii frequentis, quo po-
 set ineptior ad usum matrimonii redi,
 votum peregrinationis, humi cubri-
 tionis, habitus simplicioris, & simili.
 Si autem votum emisit non peccat
 di mortaliter; item votum recitandi
 certas preces, & similia conjugio nihil
 incommodantia, secundum hanc sen-
 tentiam non potest dissolvere maritum.

Quantum ad uxorem, illa etiam di-
 solvere potest vota mariti juri suo in
 commodum afferentia. Exempli gra-
 tia si vovit maritus gestare habitum re-
 ligiosum, si vovit humi cubare ad lon-
 gum tempus: Imò ut docet *Navarrus*
 60. ex *D. Tho.* & *Palud.* potest irritari
 re votum mariti, quo vovisset non peccare
 debitum, eo quod ipsi non parum sit

ne

nerosum ac verecundum semper exigere. Alii tamen non pauci hic contradicunt.

Quares, quid si uterque pari consensu voverit continentiam? Rl. tunc neutrum posse alterius votum irritum reddere, ut expressè docet S. August. epist. 199. Unde neuter potest tunc petere, aut petenti reddere quia uterque censetur juri suo cessisse.

21. *QUAERO. An Episcopus possit dispensare in voto castitatis? Resp.* 1. posse in voto castitatis non perpetuæ, puta unius anni, quinque, decem, viginti. 2. id potest in voto non fornicandi, quia non votum castitatis integræ, quod Pontifici reservatur. 3. potest in voto non nubendi, quia differt à voto castitatis, quandoquidem per fornicationem non violetur. 4. potest in voto non petendi debitum. Unde si aliquis habens votum simplex castitatis contraxit matrimonium, & consummavit, Episcopus ab periculo incontinentiæ potest dispensare, ut petat debitum. Mortua tamen conju-

ge tenetur servare castitatem : Vnde hæc dispensatio non fuit integra , sed partialis tantum, & ad tempus. Imò conjuges post contractum matrimonium voverunt continentiam, & postea periculum utrique vel alteri eorum immineat, multi docent Episcopum posse dispensare; quia non relaxat absolute & simpliciter illud votum, sed solum secundum quid, ut eius executio ad tempus differatur mortui enim conjugis redit vis voti, & tenetur quis servare castitatem.

Denique quidam generaliter docent quodcumque est magnum periculum incontinentiæ, posse Episcopum dispensare; maxime cum non est facilis ad Summum Pontificem, aut eius Delegatum accessus.

CAPUT III.

Resolutiones concernentes tertium Decalogi Præceptum.

I. **Q**UAERO: De quibus interrogatum: *sint pœnitentes circa hoc Præceptum: R. 1. An opus aliquod servile exercuerint in die festo? 2. An Missa*

audi